

Γενικά
Δημ. Έργα
• Λιμενικά
Παύρος ✓
Ακτινωτός
Καραβότασι
Παρναμά
Λεμεσός

Λογισμ.
Φορολογία
Γενική Γραμματεία
Εμπορίου

ΠΕΡΙ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

—=§=—

Ότε δ πρώην Μ. Ἀρμοστής ἐν τῷ ἐναρκτη-
ρίῳ τῆς Βουλῆς λόγῳ του προϋτεινε τὴν κατα-
σκευὴν λιμενικῶν ἔργων εἰς διαφόρους τῆς νήσου
ἀκτᾶς ἐκ τοῦ διαθέσιμου κεφαλαίου τοῦ ἀκριδι-
κοῦ φόρου, πάντες μὲν ἐνέκριναν τὴν κατασκευ-
ὴν τῶν λίαν ἀναγκαίων τούτων ἔργων, δὲν ἐθεώ-
ρησαν ὅμως καλὸν νὰ δαπανηθῇ πρὸς τοῦτο τὸ
ποσόν, ὅπερ προωρίσθη δι' ἔργον σπουδαιοτέρας
καὶ γενικωτέρας ὠφελείας, τὴν ἰδρύσιν ἀγροτικῆς
Τραπεζῆς. Ἄς ἐπιτρέψωσιν ὅμως ἡμῖν οἱ ἀντι-
στάντες εἰς τὴν ἰδρύσιν τοιούτων ἔργων νὰ εἴ-
πωμεν αὐτοῖς ὅτι ἀντέστησαν καὶ ἐματαιώσαν
τὴν κατασκευὴν τούτων πρὶν ἴσως σταθμίσωσι κα-
λῶς τὰ πράγματα, ὡς ἀπαράλλακτα ἀντέστη-
σαν ἄλλοι ἄλλοτε καὶ ἐματαιώσαν τὴν δωρεὰν
μεγάλης ποσότητος ὑλικοῦ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ
τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ ἐν τῇ νήσῳ.

Διὰ τοῦ σχεδίου ὅπερ καθυπέβαλλεν ἐπὶ τοῦ
ζητήματος τούτου ὁ πρώην Ἀρμοστής, τὸ δαπα-
νηθισόμενον ἀκριδικὸν κεφάλαιον, ὅπερ ἐκ 12 χιλ.
λινῶν συνίσταται, θὰ ἐπεστρέφετο εἰς τὸ ταμεῖ-
όν του, διὰ τὸν ἀρχικὸν προορισμὸν του, σὺν τό-
κῳ, ἐντὸς δεκαετίας περίπου. Ἐρωτῶμεν ἤδη, ἐν-
τός δεκαετίας ἢ καὶ εἰκοσαετίας δύναται νὰ ἐ-
παρκέσῃ τὸ κεφάλαιον τοῦτο πρὸς σχηματισμὸν
Τραπεζῆς, ἀπαιτούσης τοῦλάχιστον 300 χιλ. λι-
νῶν;

Ὁ τόπος διψῇ δημόσιων ἔργων, ὧν τὰ λιμε-
νικά κατέχουσι τὴν πρωτίστην θέσιν ἀναγκαιό-
τητος. Μετροῦνται ἐπὶ τῶν δακτύλων τῆς μιᾶς
μόνης χειρὸς αἱ καθ' ὅλην τὴν μεγάλην νησὶν μας
χρήσιμοι καὶ ἀναγκαῖαι πρὸς ἐξαγωγήν ἢ εἰσα-
γωγήν ἄκται, καὶ αὗται παρημελημέναι καὶ ἀ-
πρόσιτοι εἰς τὰ πλοῖα τυγχάνουσι. Τοσοῦτω δὲ
μᾶλλον εἶνε ἀναγκαῖα καὶ ἐπιβάλλουσα ἡ τῶν ὀρ-
μίσκων τούτων βελτίωσις καὶ πολλῶν ἄλλων ἀ-
κόμη εὗρεσις ἂν ᾔνε δυνατόν, ὅσω ἡ νησος στε-
ρεῖται παντὸς μέτου διαμετακομίσεως καὶ ἡ με-
τακόμισις τῶν προϊόντων εἰς τοὺς κυριωτέρους
λιμένας, ἐπιφορτίζουσα ταῦτα διὰ δαπάνης πολ-
λῆς, ἐξουθενοῖ καὶ καταστρέφει πᾶσαν ἐκ τῆς πω-
λήσεως τούτων ὠφέλειαν. Πόσα πλοῖα καὶ πόσα
προϊόντα κατεστράφησαν ἢ ἐβλάβησαν ἐν τινι
ὀρμίσκῳ διότι οὐδὲν μέτον εὐκολόνον τὴν φόρ-
τωσιν ὑπάρχει! Ταῦτα πάντα ὑποδεικνύουσιν ἡ-
μῖν ὅτι τὰ λιμενικά ἔργα εἶνε πρωτίστης σπου-
δαιότητος διὰ τὴν νησον, ἢ ἐξαγωγή τῶν προ-
ϊόντων τῆς ὁποίας γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ
ὀρμίσκων ἐρήμων καὶ ἀκαλλιεργήτων.

Γνωρίζομεν ὑπὸ τίνων διαθέσεων ἐνεφοροῦντο
οἱ ἀντιστάντες εἰς τὴν ἐπιτέλεισιν τῶν λιμενικῶν
ἔργων. Ὁμολόγησαν τὴν μεγάλην σπουδαιότητα
αὐτῶν, ἀλλ' ἠρνήθησαν τὴν συγκατάθεσιν των ὅ-
πως ταῦτα ἐπιτελεσθῶσιν ἐκ τοῦ ἀκρίδικου κε-
φαλαίου ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ἰσως, ὅτι ἡ Κυβέρνησις

Θὰ προσεπάθει δι' ἄλλων οἰκονομιῶν νὰ κατορθώσῃ ταῦτα καὶ ν' ἀφήσῃ ἀνέπαφον τὸ δι' ἄλλην χρῆσιν προορισθὲν ποσόν. Ἀλλ' ἡ ἐκ πολυετοῦς πλέον πείρας ἀκριβοῦς γνώσις τῶν διαθέσεων τῶν ἀρχόντων ἡμῶν, ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἡ βεβαιότης ἀφ' ἑτέρου ὅτι πρὸ τῆς λήξεως μιᾶς ἔτι δεκαετίας ἦτο καθ' ὁλοκληρίαν ἀδύνατος ἡ σύστασις τῆς Ἰρραπέζης ἐκ μόνου τοῦ κεφαλαίου τούτου, ἐπέβαλλον ἡμῖν νὰ μὴ ἀπολέστωμεν τὴν περίπτωσιν, διότι πλαγιοδρομοῦντες καὶ ἐν μέρει ἀκολουθοῦντες ταῖς ἰδέαις καὶ διαθέσεσι τῶν ἀρχόντων ἡμῶν δύναμεθα, ἴσως, πλείονα νὰ κατορθώσωμεν.

Ὁ τόπος διψῇ δημοσίων ἔργων καὶ οὐδέποτε πρέπει ν' ἀφίνωμεν νὰ παρέρχηται εὐκαιρία καθ' ἣν διαθέσεις πρὸς ἐπιτέλεσιν τοιούτων ἀναφαίνονται, ἔστω καὶ μὲ ζημίαν τινά, ἔστω καὶ μὲ τὸν μέγαν κίνδυνον (!) νὰ κλείτῃ ὁ ἰσολογισμὸς τῆς νήσου μὲ ἔλλειμμα, καλυφθησόμενον ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ Θησαυροφυλακίου. Εἶνε ἀληθές ὅτι ἀποσβηθέντος ἤδη, δι' ἀτρύτων κόπων καὶ πολυχρονίων προσπαθειῶν, τοῦ κινδύνου τούτου, Θὰ προσπαθήσωσιν οἱ ἄρχοντες ἡμῶν νὰ ἀπαλλάξωσιν ἡμᾶς τῆς λυπηρᾶς θέσεως τοῦ νὰ ἀκούσωμεν εἰς τὸ ἔξῃς πιστώσεις ὑπὲρ τῆς νήσου καὶ ἅς διψῇ ὁ τόπος δημοσίων ἔργων.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ τρέχοντος ἔτους ἀναγράφεται περίσσευμα ἐκ 12 χιλ. λιρῶν καὶ ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐφείδετο τοῦ τόπου καὶ ὑπὲρ τῆς εὐημερίας αὐτοῦ ἐμερίμνα ἡδύνατο νὰ δαπανήσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο πρὸς ἐπιτέλεσιν τῶν ὑποδειχθέντων ὡς ἀναγκαίων λιμενικῶν ἔργων, ἀλλὰ δεκατετραετῆς ἤδη πεῖρα ἐδίδαξε πάντας ποῖον τὸ πρῶτον μέλημα τῆς Κυβερνήσεως καὶ πῶς τὸ ὕστατον καὶ, ἐξ αὐτῶν, ἡ Θεραπεία τῶν ἀναγκῶν τῆς νήσου δὲν εἶνε βεβαίως τὸ πρῶτον.

Ἀδιστακτικῶς φρονοῦμεν ὅτι ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσκει κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ πρώην Ἀρμοστοῦ νὰ δαπανήσῃ τὸ ἀκριδικὸν κεφάλαιον ὑπὲρ τῶν ὑποδειχθέντων λιμενικῶν ἔργων, ἐπὶ τῇ προβλεφῇ νὰ ἐπιστραφῇ αὐτὸ εἰς τὸν ἀρχικὸν προορισμὸν τοῦ σὺν τόκῳ, οὐδὲν θὰ ἐζημιούτο ἡ νῆσος πολλὰ δὲ θα ἐκέρδιζε, πεποιθήμεν δ' ἐτι οὐδ' εἰ δόντες ἀρνητικὴν ψῆφον θὰ κατεδίχαζον τὸ πρᾶγμα. Κατὰ πρῶτον λόγον θὰ ὠφελεῖτο ἡ Πάφος, ἡ Ἀμμοχώστος, τὸ Καραβοστάσι, ὧν οἱ ὀρμίσκοι κατὰ πολὺ ὑστεροῦσι τῶν λοιπῶν καὶ κατὰ δεύτερον ἡ Λάρναξ καὶ ἡ Λεμεσός, αἵτινες πολλῶν δέονται. Τὸ δὲ κεφάλαιον τοῦτο, ἀφ' οὗ δὲν ἐπαρκεῖ, οὐδ' εἴνε δυνατόν ἐντὸς δεκαετίας νὰ ἐπαρκέσῃ πρὸς ἱδρυσιν Τραπεζῆς, κατ' οὐδὲν θὰ ἐλαττωθῇ, καὶ μετὰ δέκα ἔτη θὰ ὑφίσταται ὡς εἰ μὴ ἐγένετο οὐδεμία ἐξ αὐτοῦ δαπάνη. Μὴ φοβώμεθα ὅτι ἐὰν ἐν τῷ μεταξύ γείνῃ ἀνάγκη μεγαλειτέρας δαπάνης πρὸς καταδωξίν τῆς ἀκρίδος, τότε, τοῦ ἀκριτικοῦ κεφαλαίου μὴ ὑπάρχοντος θὰ προστεθῇ καὶ ἄλλος φόρος. Εὐτυχῶς, ἢ δυστυχῶς, οὐδεμία πλέον πηγὴ φόρου ἔμενεν ἀνεκμετάλλετος, ἢ δὲ θάυμασια ἱκανό-

της τῶν ἀρχόντων ἡμῶν τοῦ ἀνιχνεύειν καὶ ἀνακαλύπτειν τοιαύτας πηγὰς, ἱκανοποιηθεῖσα ἤδη ἀρκούντως, ἐστέρησε πλέον.